Problem: Algebraic & Rational Fractions Bài Tập: Phân Thức Đại Số & Phân Thức Đại Số Hữu Tỷ

Nguyễn Quản Bá Hồng*

Ngày 24 tháng 11 năm 2023

Muc luc

1	Tính Chất Cơ Bản của Phân Thức. Rút Gọn Phân Thức	1
2	Operations $\pm$ on Algebraic Fractions – Phép $\pm$ Các Phân Thức Đại Số	4
3	Operations ·,: on Algebraic Fractions – Phép ·,: Các Phân Thức Đại Số	ţ
4	Rational Expression Transformation – Biến Đổi Biểu Thức Hữu Tỷ	7
5	Miscellaneous	8
T	ài liâu	9

1 Tính Chất Cơ Bản của Phân Thức. Rút Gọn Phân Thức

 $\mathbf{1} \left([\mathbf{Tuy23}], \mathbf{VD20}, \mathbf{p. 28} \right). \ (a) \ Cho \ x, y \in \mathbb{R} \ thỏa \ \frac{xy}{x^2 + y^2} = \frac{5}{8}. \ Rút \ gọn \ phân \ thức \ A = \frac{x^2 - 2xy + y^2}{x^2 + 2xy + y^2}. \ (b) \ Cho \ a, b, c, d, x, y, \alpha \in \mathbb{R}$ $thỏa \ \frac{xy}{x^2 + y^2} = \alpha. \ Rút \ gọn \ phân \ thức \ B = \frac{ax^2 + bxy + ay^2}{cx^2 + dxy + cy^2}.$

$$\mathbf{2} \ ([\mathbf{Tuy23}], \ 141., \ \mathbf{p.} \ 29). \ \textit{So sánh: (a)} \ \frac{201 - 200}{201 + 200} \ \mathscr{C} \ \frac{201^2 - 200^2}{201^2 + 200^2}. \ \textit{(b)} \ \frac{1999 \cdot 4001 + 2000}{2000 \cdot 4001 - 2001} \ \mathscr{C} \ \frac{1501 \cdot 1503 - 1500 \cdot 1498}{6002}.$$

3 (Mở rộng [Tuy23], 141a., p. 29). Biện luận theo các tham số $a,b \in \mathbb{R}$ để so sánh $A = \frac{a-b}{a+b}$ & $B = \frac{a^2-b^2}{a^2+b^2}$

4 ([Tuy23], 142., p. 29). Chứng minh:
$$\forall n \in \mathbb{N}, n > 1$$
: (a) $A = \frac{n^3 - 1}{n^5 + n + 1}$ không tối giản. (b) $B = \frac{6n + 1}{8n + 1}$ tối giản. (c) $C = \frac{10n^2 + 9n + 4}{20n^2 + 20n + 9}$ tối giản. (d) Có thể mở rộng từ $\mathbb{N}$ lên $\mathbb{Z}$ được không?

5 ([Tuy23], 143., p. 29). Viết mỗi đa thức sau dưới dạng 1 phân thức đại số với tử & mẫu là những đa thức có 2 hạng tử: (a) $A = \sum_{i=0}^{19} x^i = x^{19} + x^{18} + x^{17} + \dots + x + 1$. (b) $B = (x+1)(x^2+1)(x^4+1) \dots (x^{32}+1)$.

Rút gọn phân thức:

6 ([Tuy23], 144., p. 29). (a)
$$A = \frac{n!}{(n-1)!(n+1)}$$
. (b) $\frac{(n+1)!-n!}{(n+1)!+n!}$.

7 ([Tuy23], 145., p. 29). (a)
$$A = \frac{(x^2 - y)(y + 1) + x^2y^2 - 1}{(x^2 + y)(y + 1) + x^2y^2 + 1}$$
. (b) $B = \frac{x^2(y - z) + y^2(z - x) + z^2(x - y)}{x^2y - x^2z + y^2z - y^3}$.

8 ([Tuy23], 146., p. 29). (a)
$$\frac{x^4 - 4x^2 + 3}{x^4 + 6x^2 - 7}$$
. (b) $\frac{x^4 + x^3 - x - 1}{x^4 + x^3 + 2x^2 + x + 1}$. (c) $\frac{x^3 + 3x^2 - 4}{x^3 - 3x + 2}$.

9 ([Tuy23], 147., p. 29). (a)
$$\frac{x^3 + x^2 - 4x - 4}{x^3 + 8x^2 + 17x + 10}$$
. (b) $\frac{x^4 + 6x^3 + 9x^2 - 1}{x^4 + 6x^3 + 7x^2 - 6x + 1}$.

$$\textbf{10 ([Tuy23], 148., p. 29). } \textit{Cho } \frac{x}{a} = \frac{y}{b} = \frac{z}{c}. \textit{ Rút gọn phân thức } A = \frac{x^2 + y^2 + z^2}{(ax + by + cz)^2}.$$

^{*}Independent Researcher, Ben Tre City, Vietnam e-mail: nguyenquanbahong@gmail.com; website: https://nqbh.github.io.

11 ([Tuy23], 149., p. 30). Cho
$$x, y, z \in \mathbb{R}^*, x + y + z = 0$$
. Rút gọn phân thức: (a) $A = \frac{x^2 + y^2 + z^2}{(x - y)^2 + (y - z)^2 + (z - x)^2}$. (b)
$$B = \frac{(x^2 + y^2 - z^2)(y^2 + z^2 - x^2)(z^2 + x^2 - y^2)}{16xyz}$$
.

12 ([Tuy23], 150., p. 30). Cho
$$x^3 + y^3 + z^3 = 3xyz$$
. Rút gọn phân thức $A = \frac{xyz}{(x+y)(y+z)(z+x)}$.

$$\textbf{13 ([Bìn23], VD28, p. 18).} \ \ \textit{Cho phân thức} \ A = \frac{(a^2 + b^2 + c^2)(a + b + c)^2 + (ab + bc + ca)^2}{(a + b + c)^2 - (ab + bc + ca)^2}. \ \ (a) \ \ \textit{Tìm DKXD. (b) Rút gọn A.}$$

14 ([Bìn23], VD29, p. 19). Rút gọn phân thức
$$A = \frac{(b-c)^3 9(c-a)^3 + (a-b)^3}{a^2(b-c) + b^2(c-a) + c^2(a-b)}$$
.

15 ([Bìn23], VD30, p. 19). Chứng minh phân số
$$\frac{n^3 + 2n}{n^4 + 3n^2 + 1}$$
 tối giản, $\forall n \in \mathbb{Z}$.

16 ([Bìn23], VD28, p. 19). (a) Chứng minh
$$\sum_{i=0}^{31} x^i = 1 + x + x^2 + \dots + x^{31} = (1+x)(1+x^2)(1+x^4)(1+x^8)(1+x^{16})$$
.

17 ([Bìn23], 106., p. 20). Tim
$$x \in \mathbb{R}$$
 thỏa: (a) $\frac{x^4 + x^3 + x + 1}{x^4 - x^3 + 2x^2 - x + 1}$. (b) $\frac{x^4 - 5x^2 + 4}{x^4 - 10x^2 + 9}$

Rút gọn phân thức:

18 ([Bìn23], 107., p. 20). (a)
$$A = \frac{1235 \cdot 2469 - 1234}{1234 \cdot 2469 + 1235}$$
. (b) $B = \frac{4002}{1000 \cdot 1002 - 999 \cdot 1001}$

19 ([Bìn23], 108., p. 20). (a)
$$\frac{3x^3 - 7x^2 + 5x - 1}{2x^3 - x^2 - 4x + 3}$$
. (b) $\frac{(x-y)^3 - 3xy(x+y) + y^3}{x - 6y}$. (c) $\frac{x^2 + y^2 + z^2 - 2xy - 2yz + 2zx}{x^2 - 2xy + y^2 - z^2}$.

20 ([Bìn23], 109., p. 20).
$$\forall n \in \mathbb{N}$$
: (a) $\frac{(n+1)!}{n!(n+2)}$. (b) $\frac{n!}{(n+1)!-n!}$. (c) $\frac{(n+1)!-(n+2)!}{(n+1)!+(n+2)!}$.

21 ([Bìn23], 110., p. 20). (a)
$$\frac{a^2(b-c)+b^2(c-a)+c^2(a-b)}{ab^2-ac^2-b^3+bc^2}$$
. (b) $\frac{2x^3-7x^2-12x+45}{3x^3-19x^2+33x-9}$. (c) $\frac{x^3-y^3+z^3+3xyz}{(x+y)^2+(y+z)^2+(z-x)^2}$. (d) $\frac{x^3+y^3+z^3-3xyz}{(x-y)^2+(y-z)^2+(z-x)^2}$.

22 ([Bìn23], 111., p. 20). Chứng minh phân số tối giản
$$\forall n \in \mathbb{N}$$
: (a) $\frac{3n+1}{5n+2}$. (b) $\frac{12n+1}{30n+2}$. (c) $\frac{n^3+2n}{n^4+3n^2+1}$. (d) $\frac{2n+1}{2n^2-1}$.

23 ([Bìn23], 112., p. 20). Chứng minh phân số
$$\frac{n^7 + n^2 + 1}{n^8 + n + 1}$$
 không tối giản $\forall n \in \mathbb{N}$.

24 ([Bìn23], 113., p. 20). Viết gọn biểu thức
$$(x^2 - x + 1)(x^4 - x^2 + 1)(x^8 - x^4 + 1)(x^{16} - x^8 + 1)(x^{32} - x^{16} + 1)$$
 dưới dạng 1 phân thức.

25 ([Bìn23], 114., p. 20). Cho
$$x, y, z \in \mathbb{R}^*$$
, $\frac{(ax+by+cz)^2}{x^2+y^2+z^2} = a^2+b^2+c^2$. Chứng minh $\frac{a}{x} = \frac{b}{y} = \frac{c}{z}$.

$$\textbf{26 ([Bìn23], 115., p. 20).} \ \ \textit{Cho biết } ax + by + cz = 0. \ \ \textit{Rút gọn } A = \frac{bc(y-z)^2 + ca(z-x)^2 + ab(x-y)^2}{ax^2 + by^2 + cz^2}.$$

27 ([Bìn23], 116., p. 20). Rút gọn
$$\frac{x^2 + y^2 + z^2}{(y-z)^2 + (z-x)^2 + (x-y)^2} \text{ biết } x + y + z = 0.$$

28 ([Bìn23], 117., p. 21). Tính giá trị biểu thức
$$A = \frac{x-y}{x+y}$$
 biết $x^2 - 2y^2 = xy, y \neq 0, x+y \neq 0$.

29 ([Bìn23], 118., p. 21). Tính giá trị biểu thức
$$A = \frac{3x - 2y}{3x + 2y}$$
 biết $9x^2 + 4y^2 = 20xy, 2y < 3x < 0$.

30 ([Bìn23], 119., p. 21). Cho
$$x, y \in \mathbb{R}^*$$
, $3x - y = 3z$, $2x + y = 7z$. Tính giá trị biểu thức $A = \frac{x^2 - 2xy}{x^2 + y^2}$.

31 ([Bìn23], 120., p. 21). Tìm
$$x \in \mathbb{Z}$$
 để phân thức có giá trị nguyên: (a) $\frac{3}{2x-1}$. (b) $\frac{5}{x^2+1}$. (c) $\frac{7}{x^2-x+1}$. (d) $\frac{x^2-59}{x+8}$. (e) $\frac{x+2}{x^2+4}$. (f) Mở rộng.

32 ([Bìn23], 121., p. 21). Tìm
$$x \in \mathbb{Q}$$
 để phân thức $\frac{10}{x^2+1} \in \mathbb{Z}$.

- **33** ([Bìn23], 122., p. 21). Chứng minh nếu 3 chữ số $a, b, c \neq 0$ thỏa $\overline{ab} : \overline{bc} = a : c$ thì $\overline{abbb} : \overline{bbbc} = a : c$.
- 34 ([Bìn23], 123., p. 21). Điểm trung bình môn Toán của các học sinh nam & nữ 2 lớp 8A, 8B được thống kê ở bảng:

	Lớp 8A	Lớp 8B	Cả 2 lớp 8A, 8B
Nam	7.1	8.1	7.9
Nữ	7.6	9.0	
Cả lớp	7.4	8.4	

Tính điểm trung bình môn Toán của các học sinh của cả 2 lớp 8A, 8B.

- 35 ([Bìn+21], VD5.1, p. 39). Dùng định nghĩa 2 phân thức bằng nhau, chứng minh 2 phân thức sau bằng nhau: $\frac{a^2-2ab-3b^2}{a^2-4ab+3b^2}$ $\mathcal{E} \frac{a+b}{a-b} \ v \acute{o} i \ a \neq b \ \mathcal{E} \ a \neq 3b.$
- **36** ([Bìn+21], VD5.2, p. 39). Dùng định nghĩa 2 phân thức bằng nhau, xét sự bằng nhau của 2 phân thức $\frac{(3x+2)(x+5)}{4(3x+2)}$ $\frac{x+5}{4}$ trong các trường hợp biến x thuộc các tập hợp: (a) $x \in \mathbb{N}$. (b) $x \in \mathbb{Z}$. (c) $x \in \mathbb{Q}$.
- **37** ([Bìn+21], VD5.3, p. 39). So sánh $A = \frac{2013^2 2012^2}{2013^2 + 2012^2}$ với $B = \frac{2013 2012}{2013 + 2012}$
- **38** ([Bìn+21], VD5.4, p. 40). Chứng minh: $\sum_{i=0}^{63} a^i = \prod_{i=0}^{5} (1+a^{2^i})$, i.e., $1+a+a^2+\cdots+a^{63} = (1+a)(1+a^2)(1+a^4)\cdots(1+a^{32})$.
- **39** ([Bìn+21], VD5.5, p. 40). Rút gọn phân thức $A = \frac{x^3 7x + 6}{x^3 + 5x^2 2x 6}$
- **40** ([Bìn+21], VD5.6, p. 40). Rút gọn phân thức $A = \frac{a^{30} + a^{20} + a^{10} + 1}{a^{2042} + a^{2032} + a^{2022} + a^{2012} + a^{30} + a^{20} + a^{10} + 1}$
- 41 ([Bìn+21], 5.1, p.. 41). Dùng định nghĩa 2 phân thức bằng nhau, tìm đa thức A trong các trường hợp: (a) $\frac{A}{3x-2} = \frac{15x^2+10x}{9x^2-4}$.
- $(b) \ \frac{3x^2 5x 2}{4} = \frac{x 2}{2x 3}. \ (c) \ \frac{x^2 4}{x^2 + x 6} = \frac{x^2 + 4x + 4}{A}. \ (d) \ \frac{2x + 1}{x^3 + x^2 x + 2} = \frac{A}{x^3 + 1}.$
- **42** ([Bìn+21], 5.2, p.. 41). Biến đổi mỗi phân thức sau thành 1 phân thức bằng nó $\mathscr E$ có tử thức là đa thức B cho sau đây: (a) $\frac{2x-5}{3x^2+4} \ \mathscr E \ B = 2x^2-3x-5. \ (b) \ \frac{(x+1)(x^2+x-6)}{(x^2-9)(x^2+3x+2)} \ \mathscr E \ B = x-2.$
- $\textbf{43} \hspace{0.1cm} ([\underline{\text{Bin}} + 21], 5.3, \text{p..} \hspace{0.1cm} 41). \hspace{0.1cm} \textit{R\'{u}t gon bi\'{e}u th\'{u}c:} \hspace{0.1cm} (a) \hspace{0.1cm} \frac{2^{18} \cdot 54^3 + 15 \cdot 4^{10} \cdot 9^4}{2 \cdot 12^9 + 6^{10} \cdot 2^{10}}. \hspace{0.1cm} (b) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^4 \cdot 25 \cdot 36^{10} 4^5 \cdot 6^{19} \cdot 35}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{880 \cdot (15^2 \cdot 3^{18} + 27^7)}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (b) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^4 \cdot 25 \cdot 36^{10} 4^5 \cdot 6^{19} \cdot 35}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{880 \cdot (15^2 \cdot 3^{18} + 27^7)}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}. \hspace{0.1cm} (c) \hspace{0.1cm} \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot$
- $\mathbf{44} \text{ ([Bìn+21], 5.4, p.. 41). } R\acute{u}t \ gon: \ (a) \ M = \frac{4024 \cdot 2014 2}{2011 + 2012 \cdot 2013}. \ (b) \ N = \frac{2012 \cdot 2013 + 2014}{2010 2012 \cdot 2015}. \ (c) \ P = \frac{66666 \cdot 87564 33333}{22222 \cdot 87560 + 77777}.$
- **45** ([Bin+21], 5.5, p.. 41). Rút gọn phân thức: (a) $Q = \frac{x^2 + 2x 8}{x^2 + x 12}$. (b) $R = \frac{3x^2 + 5xy 2y^2}{3x^2 7xy + 2y^2}$. (c) $S = \frac{x^6 14x^4 + 49x^2 36}{x^4 + 4x^3 x^2 16x 12}$
- (d) $T = \frac{x^6 y^6}{x^6 + 2x^4y^2 + 2x^2y^4 + y^6}$.
- $\mathbf{46} \text{ ([Bin+21], 5.6, p.p. 41-42). } R \acute{u}t \ gon: \ (a) \ A = \frac{a^4-5a^2+4}{a^4-a^2+4a-4}. \ (b) \ B = \frac{a^3-3a+2}{2a^3-7a^2+8a-3}. \ (c) \ C = \frac{a^2-2ab+b^2-c^2}{a^2+b^2+c^2-2ab-2bc+2ca}.$ $(d) \ D = \frac{a^3-7a+6}{a^2(a+3)^3-4a(a+3)^3+4(a+3)^3}. \ (e) \ E = \frac{a^3+b^3+c^3-3abc}{(a-b)^2+(b-c)^2+(c-a)^2}.$
- $\mathbf{47} \text{ ([Bin+21], 5.7, p.. 42). } R \text{ ut gon ph$\hat{a}n$ th$\hat{u}$c: (a) $A = \frac{xy^2 xz^2 y^3 + yz^2}{x^2(z-y) + y^2(x-z) + z^2(y-x)}. \text{ (b) } B = \frac{x^4(y^2-z^2) + y^4(z^2-x^2) + z^4(x^2-z^2)}{x^2(y-z) + y^2(z-x) + z^2(x-y)}. \text{ (b) } B = \frac{x^4(y^2-z^2) + y^4(z^2-x^2) + z^4(x^2-z^2)}{x^2(y-z) + y^2(z-x) + z^2(x-y)}. \text{ (b) } B = \frac{x^4(y^2-z^2) + y^4(z^2-x^2) + z^4(x^2-z^2)}{x^2(y-z) + y^2(z-x) + z^2(x-y)}. \text{ (b) } B = \frac{x^4(y^2-z^2) + y^4(z^2-x^2) + z^4(x^2-z^2)}{x^2(y-z) + y^2(z-x) + z^2(x-y)}.$
- **48** ([Bìn+21], 5.8, p.. 42). Rút gọn phân thức: (a) $A = \frac{(x+y+z)^2 3xy 3yz 3zx}{9xyz 3x^3 3y^3 3z^3}$. (b) $B = \frac{x^3 y^3 + z^3 + 3xyz}{(x+y)^2 + (y+z)^2 + (z-x)^2}$.
- (c) $C = \frac{(x-y)^3 + (y-z)^3 + (z-x)^3}{(x^2-y^2)^3 + (y^2-z^2)^3 + (z^2-x^2)^3}.$
- **49** ([Bìn+21], 5.9, p. 42). Rút gọn phân thức với $n \in \mathbb{N}^*$: (a) $\frac{(n+2)!}{n!(n+2)(n+3)}$. (b) $\frac{n!}{n!+(n-1)!}$. (c) $\frac{(n+3)!-(n+2)!}{(n+2)!+(n+3)!}$.
- **50** ([Bìn+21], 5.10, p.. 42). Chứng minh các phân số sau là tối giản $\forall n \in \mathbb{N}$: (a) $\frac{3n+2}{4n+3}$. (b) $\frac{12n+1}{2(10n+1)}$. (c) $\frac{2n+3}{2n^2+4n+1}$

51 ([Bìn+21], 5.11, p.. 42). Chứng minh phân số $\frac{n^7+2n^2+n+2}{n^8+n^2+2n+2}$ không tối giản, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.

52 ([Bin+21], 5.12, p.. 42). Viết gọn biểu thức sau dưới dạng 1 phân thức: $P = (x^4 - x^2 + 1)(x^8 - x^4 + 1)(x^{16} - x^8 + 1)(x^{32} + x^{16} + 1)$.

 $\mathbf{53} \ ([\underline{\text{Bin}} + \underline{\textbf{21}}], \ 5.13, \ \text{p..} \ 42). \ \textit{Rút gọn phân thức: (a)} \ \frac{|x-2| + |x-1| + x}{2x^2 - 7x + 3} \ \textit{với } x < 1. \ \textit{(b)} \ \frac{|x-4||x-5|}{x^3 - 9x^2 + 20x} \ \textit{với } 4 < x < 5.$

 $\mathbf{54} \text{ ([Bìn+21]}, 5.14, \text{p.. 43). } \text{ Rút gọn phân thức: (a) } T = \frac{(x+2)(x+3)(x+4)(x+5)+1}{x^2+7x+11}. \text{ (b) } U = \frac{x^3-53x+88}{(x-1)(x-3)(x-5)(x-7)+16}.$

55 ([Bìn+21], 5.15, p.. 43). Cho $\frac{a}{x} = \frac{b}{y} = \frac{c}{z}$ & $x, y, z \neq 0$. Chứng minh: $\frac{x^2 + y^2 + z^2}{(ax + by + cz)^2} = \frac{1}{a^2 + b^2 + c^2}$.

56 ([Bìn+21], 5.16, p.. 43). Cho ax + by + cz = 0. Rút gọn phân thức: $V = \frac{ax^2 + by^2 + cz^2}{bc(y-z)^2 + ca(z-x)^2 + ab(x-y)^2}$.

57 ([Bìn+21], 5.17, p.. 43). Cho x + y + z = 0. Chứng minh: $\frac{9(x^2 + y^2 + z^2)}{(x-y)^2 + (y-z)^2 + (z-x)^2} = 3.$

 $\textbf{58 ([Bìn+21], 5.18, p.. 43). } \textit{Chứng minh: } \frac{x^2+y^2-z^2-2zt+2xy-t^2}{x+y-z-t} = \frac{x^2-y^2+z^2-2zt+2xz-t^2}{x-y+z-t}.$

59 ([Bìn+21], 5.19., p. 43). Rút gọn: $X = \frac{(2^4+4)(6^4+4)(10^4+4)(14^4+4)}{(4^4+4)(8^4+4)(12^4+4)(16^4+4)}$

2 Operations $\pm$ on Algebraic Fractions – Phép $\pm$ Các Phân Thức Đại Số

60 ([Tuy23], VD21, p. 30). Tinh: $A = \frac{x^2}{(x-y)(x-z)} + \frac{y^2}{(y-z)(y-x)} + \frac{z^2}{(z-x)(z-y)}$.

61 ([Tuy23], VD22, p. 31). Tính hợp lý: (a) $A(x,n) = \sum_{i=0}^{n} \frac{1}{(x+i)(x+i+1)} = \frac{1}{x(x+1)} + \frac{1}{(x+1)(x+2)} + \frac{1}{(x+1)(x+2)} + \cdots + \frac{1}{(x+n)(x+n+1)}$, $\forall n \in \mathbb{N}$. (b) A(x,99).

62 ([Tuy22], VD18, p. 41). Tinh: $A = \frac{x^2 - yz}{(x+y)(x+z)} + \frac{y^2 - zx}{(y+z)(y+x)} + \frac{z^2 - xy}{(z+x)(z+y)}$.

63 ([Tuy23], 151., pp. 31–32). Tinh: (a) $\frac{x^2}{(x-y)^2(x+y)} - \frac{2xy^2}{x^4-2x^2y^2+y^4} + \frac{y^2}{(x^2-y^2)(x+y)}$. (b) $\frac{1}{x-1} - \frac{1}{x+1} - \frac{2}{x^2+1} - \frac{4}{x^4+1} - \frac{8}{x^8+1} - \frac{16}{x^{16}+1}$. (c) $M\mathring{\sigma}$ rộng.

64 ([Tuy23], 152., p. 32). Tinh: (a) $A = \frac{2}{x-y} + \frac{2}{y-z} + \frac{2}{z-x} + \frac{(x-y)^2 + (y-z)^2 + (z-x)^2}{(x-y)(y-z)(z-x)}$. (b) $B = \frac{yz}{(x+y)(y+z)} + \frac{zx}{(y+z)(y+x)} + \frac{xy}{(z+x)(z+y)} + \frac{2xyz}{(x+y)(y+z)(z+x)}$.

65 ([Tuy23], 153., p. 32). (a) $Tinh A = \frac{a}{x^2 + ax} + \frac{a}{x^2 + 3ax + 2a^2} + \frac{a}{x^2 + 5ax + 6a^2} + \dots + \frac{a}{x^2 + 19ax + 90a^2} + \frac{1}{x + 10a}$. (b) $M\mathring{\sigma}$ $r\hat{\rho}ng$.

66 ([Tuy22], 162., p. 42). Tinh: (a) $\frac{1}{x(x-y)(x-z)} + \frac{1}{y(y-x)(y-z)} + \frac{1}{z(z-x)(z-y)}$. (b) $\frac{1}{(y-z)(x^2+xz-y^2-yz)} + \frac{1}{(z-x)(y^2+xy-z^2-zx)} + \frac{1}{(x-y)(z^2+yz-x^2-xy)}$.

67 ([Tuy23], 154., p. 32). Cho $A = 1 + \frac{1}{x} + \frac{x+1}{xy} + \frac{(x+1)(y+1)}{xyz} + \frac{(x+1)(y+1)(z+1)}{xyzt}$. Chứng minh có thể viết A dưới dạng 1 phân thức có tử & mẫu đều là tích của 4 nhân tử.

68 ([Tuy22], 167., p. 43). Cho $xy=a,\ yz=b,\ zx=c\ v\acute{\sigma}i\ a,b,c\in\mathbb{R}^{\star}.$ Tính $x^2+y^2+z^2$.

69 ([Tuy23], 155., p. 32). Cho $\frac{x}{y+z} + \frac{y}{z+x} + \frac{z}{x+y} = 1$. Tinh $S = \frac{x^2}{y+z} + \frac{y^2}{z+x} + \frac{z^2}{x+y}$.

70 ([Tuy23], 156., p. 32). Cho $x, y, z \in \mathbb{R}^*, x + y + z = 0$. Tinh: (a) $A = \frac{x^2}{x^2 - y^2 - z^2} + \frac{y^2}{y^2 - z^2 - x^2} + \frac{z^2}{z^2 - x^2 - y^2}$. (b) $B = \frac{1}{x^2 + y^2 - z^2} + \frac{1}{y^2 + z^2 - x^2} + \frac{1}{z^2 + x^2 - y^2}$.

71 ([Tuy23], 157., p. 32). Cho $x, y, z \in \mathbb{R}$ thỏa $\frac{x}{y} - \frac{y}{z} - \frac{z}{x} = \frac{y}{x} - \frac{z}{y} - \frac{z}{z}$. Chứng minh trong 3 số x, y, z tồn tại 2 số bằng nhau hoặc đối nhau.

72 ([Tuy23], 159., p. 32). Cho
$$\frac{A}{x+1} + \frac{B}{x-2} = \frac{32x-19}{x^2-x-2}$$
. Tinh AB.

73 ([Tuy23], 159., p. 32). 1 tổ dự định sản xuất x sản phẩm trong 12 giờ. Nhưng thực tế trong 9 giờ tổ đã sản xuất vượt mức dự định là 3 sản phẩm. Viết biểu thức biểu diễn số sản phẩm đó tổ đó sản xuất vượt dự định trong mỗi giờ.

3 Operations ·,: on Algebraic Fractions − Phép ·,: Các Phân Thức Đại Số

74 ([Tuy23], VD23, p. 33). (a) Chứng minh
$$A = \left(1 - \frac{3}{2 \cdot 4}\right) \left(1 - \frac{3}{3 \cdot 5}\right) \left(1 - \frac{3}{4 \cdot 6}\right) \cdots \left(1 - \frac{3}{n(n+2)}\right) > \frac{1}{4}, \ \forall n \in \mathbb{N}, n \geq 2.$$
 (b) Mở rộng.

75 ([Tuy23], VD24, p. 33). Cho
$$A = \frac{x-y}{x+y}$$
, $B = \frac{y-z}{y+z}$, $C = \frac{z-x}{z+x}$. Chứng minh $(1+A)(1+B)(1+C) = (1-A)(1-B)(1-C)$.

76 ([Tuy23], 160., p. 34). Tinh: (a)
$$\frac{x^2+x-6}{x^2+4x+3} \cdot \frac{x^2-4x-5}{x^2-10x+25}$$
. (b) $\frac{x(y^2-z)+y(x-xy)}{(x-y)^2+(y-z)^2+(z-x)^2} : \frac{xy^2-xz(2y-z)}{2(x^3+y^3+z^3-3xyz)}$.

77 ([Tuy23], 161., p. 34). Tính: (a)
$$A = \prod_{i=2}^{n} 1 - \frac{1}{i^2} = \left(1 - \frac{1}{2^2}\right) \left(1 - \frac{1}{3^2}\right) \cdots \left(1 - \frac{1}{n^2}\right)$$
, $\forall n \in \mathbb{N}, n \geq 2$. (b) $B = \frac{1^4 + 4}{3^4 + 4} \cdot \frac{5^4 + 4}{7^4 + 4} \cdot \frac{9^4 + 4}{17^4 + 4} \cdots \frac{17^4 + 4}{17^4 + 4}$. (c) $M\mathring{\sigma}$ rộng.

78 ([Tuy23], 162., p. 34). Chứng minh
$$A = \left(1 + \frac{4}{5}\right)\left(1 + \frac{4}{12}\right)\left(1 + \frac{4}{21}\right)\cdots\left(1 + \frac{4}{n(n+4)}\right) < 6, \ \forall n \in \mathbb{N}^{\star}.$$

79 ([Tuy23], 163., p. 35). Cho
$$A = \frac{x-y}{1+xy}$$
, $B = \frac{y-z}{1+yz}$, $C = \frac{z-x}{1+zx}$. Chứng minh $A+B+C = ABC$.

$$\mathbf{80} \ ([\mathbf{Tuy23}], 164., \mathbf{p.\,35}). \ \ \mathit{Cho} \ a, b \in \mathbb{R}, ab = 1, a+b \neq 0. \ \ \mathit{Tinh} \ A = \frac{1}{(a+b)^3} \left(\frac{1}{a^3} + \frac{1}{b^3}\right) + \frac{3}{(a+b)^4} \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2}\right) + \frac{6}{(a+b)^5} \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b}\right).$$

$$\mathbf{81} \,\, ([\mathbf{Tuy23}],\, 165.,\, \mathbf{p.\,\, 35}). \,\, \textit{Cho} \,\, A = \frac{4yz-x^2}{yz+2x^2}, \\ B = \frac{4zx-y^2}{zx+2x^2}, \\ C = \frac{4xy-z^2}{xy+2z^2}. \,\, \textit{Chứng minh nếu } x+y+z=0 \,\, \& \, x,y,z \,\, khác \,\, nhau \,\, dôi \,\, một \,\, thì \,\, ABC \,\, là \,\, 1 \,\, hằng \,\, số.$$

82 ([Bìn23], VD32, p. 21). Cho
$$a, b, c \in \mathbb{R}^*$$
, $a + b + c = 0$. Rút gọn biểu thức $A = \frac{ab}{a^2 + b^2 - c^2} + \frac{bc}{b^2 + c^2 - a^2} + \frac{ca}{c^2 + a^2 - b^2}$.

83 ([Bìn23], VD33, p. 22). Rút gọn biểu thức
$$A = \frac{1}{1-x} + \frac{1}{1+x} + \frac{2}{1+x^2} + \frac{4}{1+x^4} + \frac{8}{1+x^8}$$
.

84 ([Bìn23], VD34, p. 22). Rút gọn biểu thức
$$A = \sum_{i=1}^{n} \frac{2i+1}{[i(i+1)]^2} = \frac{3}{(1\cdot 2)^2} + \frac{5}{(2\cdot 3)^2} + \cdots + \frac{2n+1}{[n(n+1)]^2}$$

$$\textbf{85 ([Bìn23], VD35, p. 22). } \textit{X\'{a}c d̄inh } a,b,c \in \mathbb{R} \textit{ th\'{o}a } \frac{1}{(x^2+1)(x-1)} = \frac{ax+b}{x^2+1} + \frac{c}{x-1}.$$

86 ([Bìn23], VD36, p. 22). Cho
$$A = \frac{1}{(x+y)^3} \left(\frac{1}{x^4} - \frac{1}{y^4} \right), B = \frac{2}{(x+y)^4} \left(\frac{1}{x^3} - \frac{1}{y^3} \right), C = \frac{2}{(x+y)^45} \left(\frac{1}{x^2} - \frac{1}{y^2} \right).$$
 Tính $A + B + C$.

87 ([Bìn23], 124., p. 23). Tính: (a)
$$\frac{x+3}{x+1} - \frac{2x-1}{x-1} - \frac{x-3}{x^2-1}$$
. (b) $\frac{1}{x(x+y)} + \frac{1}{y(x+y)} + \frac{1}{x(x-y)} + \frac{1}{y(y-x)}$.

$$88 \ ([\text{Bìn23}], 125., \text{ p. 23}). \ \ \textit{Tinh: (a)} \ A = \frac{1}{(a-b)(a-c)} + \frac{1}{(b-c)(b-a)} + \frac{1}{(c-a)(c-b)}. \ \ (b) \ B = \frac{a}{(a-b)(a-c)} + \frac{b}{(b-a)(b-c)} + \frac{b}{(b-a)(b-c)} + \frac{c}{(c-a)(c-b)}. \ \ (d) \ D = \frac{bc}{(a-b)(a-c)} + \frac{ca}{(b-c)(b-a)} + \frac{ab}{(c-a)(c-b)}. \ \ (e) \ E = \frac{a^2}{(a-b)(a-c)} + \frac{b^2}{(b-a)(b-c)} + \frac{c^2}{(c-a)(c-b)}.$$

$$\mathbf{89} \; ([\mathtt{Bìn23}], \; 126., \; \mathtt{p.} \; 24). \; \; \textit{Cho} \; a, b, c \in \mathbb{Z} \; \textit{dôi} \; \textit{một} \; \textit{khác nhau. Chứng minh biểu thức có giá trị nguyên: (a)} \; A = \frac{a^3}{(a-b)(a-c)} + \frac{b^3}{(b-a)(b-c)} + \frac{c^3}{(c-a)(c-b)}. \; \; (b) \; B = \frac{a^4}{(a-b)(a-c)} + \frac{b^4}{(b-a)(b-c)} + \frac{c^4}{(c-a)(c-b)}.$$

- **90** ([Bìn23], 127., p. 24). Cho 3y x = 6. Tính giá trị biểu thức $A = \frac{x}{y-2} + \frac{2x-3y}{x-6}$
- $\textbf{91 ([Bìn23]},\ 128.,\ \text{p. }24). \ \ \textit{Tìm } x,y,z \in \mathbb{R} \ \ \textit{thỏa: (a)} \ \ \frac{x^2}{2} + \frac{y^2}{3} + \frac{z^2}{4} = \frac{x^2 + y^2 + z^2}{5}. \ \ \textit{(b)} \ \ x^2 + y^2 + \frac{1}{x^2} + \frac{1}{y^2} = 4.$
- $\textbf{92 ([Bìn23]},\ 129.,\ \text{p. 24).}\ \ \textit{Cho}\ \ a,b,c\in\mathbb{R}^{\star}, \frac{1}{a}+\frac{1}{b}+\frac{1}{c}=\frac{1}{a^2}+\frac{1}{b^2}+\frac{1}{c^2}=2.\ \ \textit{Ch\'{u}ng minh } a+b+c=abc.$
- **93** ([Bìn23], 130., p. 24). Cho $a,b,c \in \mathbb{R}^{\star}, \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = 0, a+b+c = 1$. Tính giá trị biểu thức $a^2 + b^2 + c^2$.
- **94** ([Bìn23], 131., p. 24). Cho $a, b, c, x, y, z \in \mathbb{R}^*, \frac{x}{a} + \frac{y}{b} + \frac{z}{c} = 0, \frac{a}{x} + \frac{b}{y} + \frac{c}{z} = 2$. Tính giá trị biểu thức $\frac{a^2}{x^2} + \frac{b^2}{y^2} + \frac{c^2}{z^2}$.
- **95** ([Bìn23], 132., p. 24). Cho $a, b, c \in \mathbb{R}^*$, $(a+b+c)^2 = a^2 + b^2 + c^2$. Chứng minh $\frac{1}{a^3} + \frac{1}{b^3} + \frac{1}{c^3} = \frac{3}{abc}$.
- **96** ([Bìn23], 133., p. 24). Cho $a, b, c \in \mathbb{R}^*$, $\frac{a}{b} + \frac{b}{c} + \frac{c}{a} = \frac{b}{a} + \frac{c}{b} + \frac{a}{c}$. Chứng minh trong 3 số a, b, c tồn tại 2 số bằng nhau.
- $\textbf{97} \left([\underline{\text{Bin23}}], 134., \text{ p. 24} \right). \ \ Tim \ x \in \mathbb{Z} \ \textit{del phân thức có giá trị nguyên: (a)} \ A = \frac{2x^3 6x^2 + x 8}{x 3}. \ \ (b) \ B = \frac{x^4 2x^3 3x^2 + 8x 1}{x^2 2x + 1}.$ $(c) \ C = \frac{x^4 + 3x^3 + 2x^2 + 6x 2}{x^2 + 2}.$
- **98** ([Bìn23], 135., p. 25). Rút gọn biểu thức $A = \frac{x+3a}{2-x} + \frac{x-3a}{2+x} \frac{2a}{4-x^2} + a \ với \ x = \frac{a}{3a+2}$.
- **99** ([Bìn23], 136., p. 25). Rút gọn biểu thức $A = \frac{2}{a-b} + \frac{2}{b-c} + \frac{2}{c-a} + \frac{(a-b)^2 + (b-c)^2 + (c-a)^2}{(a-b)(b-c)(c-a)}$.
- **100** ([Bìn23], 137., p. 25). Cho $a, b, c \in \mathbb{R}^*$, $\frac{a+b-c}{ab} \frac{b+c-a}{bc} \frac{c+a-b}{ca} = 0$. Chứng minh trong 3 phân thức ở vế trái, có ít nhất 1 phân thức bằng 0.
- $\textbf{101} \ ([\underline{\mathtt{Bin23}}], \ 138., \ \mathtt{p. 25}). \ \textit{Cho} \ a, b, c \in \mathbb{R}^{\star}, x, y, z \in \mathbb{R}, \\ \frac{ay bx}{c} = \frac{bz cy}{a} = \frac{cx az}{b}. \ \textit{Chứng minh mỗi phân thức này bằng } 0.$
- $\textbf{102} \left([\texttt{Bin23}], 139., \texttt{p. 25} \right). \ \, \textit{X\'{a}c dinh } a, b, c \in \mathbb{R} \, \, \textit{d\'{e}:} \, \left(a \right) \frac{1}{x(x^2+1)} = \frac{a}{x} + \frac{bx+c}{x^2+1}. \, \left(b \right) \frac{1}{x^2-4} = \frac{a}{x-2} + \frac{b}{x+2}. \, \left(c \right) \frac{1}{(x+1)^2(x+2)} = \frac{a}{x+1} + \frac{b}{(x+1)^2} + \frac{c}{x+2}.$
- **103** ([Bìn23], 140., p. 25). Rút gọn biểu thức $A = (ab + bc + ca) \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \right) abc \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} \right)$.
- 105 ([Bìn23], 142., p. 25). Cho $a,b,c \in \mathbb{R}^*$ khác nhau đôi một, $\frac{a+b}{c} = \frac{b+c}{a} = \frac{c+a}{b}$. Tính giá trị biểu thức $A = \left(1 + \frac{a}{b}\right)\left(1 + \frac{b}{c}\right)\left(1 + \frac{c}{a}\right)$.
- **106** ([Bìn23], 143., p. 25). Cho $x, y \in \mathbb{R}, (x+y)^3 + x + y = x^3y^3 + xy$. Tính giá trị biểu thức $A = \frac{1}{x} + \frac{1}{y}$.
- **107** ([Bìn23], 144., p. 25). Cho $a, b, c \in \mathbb{R}, a^3 + b^3 + c^3 = 3abc, a + b + c \neq 0$. Tính giá trị biểu thức $A = \frac{a^2 + b^2 + c^2}{(a + b + c)^2}$
- **108** ([Bìn23], 145., p. 26). Rút gọn biểu thức $A = \frac{1}{a^2 5a + 6} + \frac{1}{a^2 7a + 12} + \frac{1}{a^2 9a + 20} + \frac{1}{a^2 11a + 30}$
- **109** ([Bìn23], 146., p. 26). Cho $a, b, c \in \mathbb{R}$, abc = 1, $a + b + c = \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c}$. Chứng minh trong 3 số a, b, c tồn tại 1 số bằng 1.
- **110** ([Bìn23], 147., p. 26). Chứng minh nếu x + y + z = a, $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = \frac{1}{a}$ thì tồn tại 1 trong 3 số x, y, z bằng a.
- **111** ([Bìn23], 148., p. 26). 2 biểu thức x + y + z, $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z}$ có thể cùng có giá trị bằng 0 được không?

112 ([Bìn23], 149., p. 26). Tính giá trị biểu thức
$$A = \frac{1}{x+2} + \frac{1}{y+2} + \frac{1}{z+2}$$
 biết $2a = by + cz$, $2b = cz + ax$, $2c = ax + by$, $a+b+c \neq 0$.

113 ([Bìn23], 150., p. 26). (a) Cho
$$a, b, c \in \mathbb{R}$$
, $abc = 2$. Rút gọn biểu thức $A = \frac{a}{ab+a+2} + \frac{b}{bc+b+1} + \frac{2c}{ca+2c+2}$. (b) Cho $a, b, c \in \mathbb{R}$, $abc = 1$. Rút gọn biểu thức $A = \frac{a}{ab+a+1} + \frac{b}{bc+b+1} + \frac{c}{ca+c+1}$. (c) Mở rộng.

$$\textbf{114 ([Bìn23]},\ 151.,\ \text{p. 26).}\ \ \textit{Cho}\ a,b,c\in\mathbb{R}, ac\neq 0, a\neq b, b\neq c, \\ \frac{a}{c}=\frac{a-b}{b-c}.\ \ \textit{Chứng minh}\ \frac{1}{a}+\frac{1}{a-b}=\frac{1}{b-c}-\frac{1}{c}.$$

$$\textbf{115} \ ([\textbf{Bìn23}], \ 152., \ \textbf{p. 26}). \ \textit{Cho } a,b,c \in \mathbb{R}^{\star}, a+b+c=0. \ \textit{Rút gọn biểu thức: (a)} \ \textit{A} = \frac{a^2}{bc} + \frac{b^2}{ca} + \frac{c^2}{ab}. \ \textit{(b)} \ \textit{B} = \frac{a^2}{a^2-b^2-c^2} + \frac{b^2}{b^2-c^2-a^2} + \frac{c^2}{c^2-a^2-b^2}. \ \textit{(c)} \ \textit{C} = \frac{ab^2}{a^2+b^2-c^2} + \frac{bc^2}{b^2+c^2-a^2} + \frac{ca^2}{c^2+a^2-b^2}. \ \textit{(d)} \ \textit{D} = \frac{a^4}{a^4-(b^2-c^2)^2} + \frac{b^4}{b^4-(c^2-a^2)^2} + \frac{c^4}{c^4-(a^2-b^2)^2}.$$

$$\mathbf{116} \; ([\mathbf{B} \mathbf{\hat{i}n23}], 153., \mathbf{p}. \; 26). \; \textit{Cho} \; a, b, c \in \mathbb{R}^{\star}, \\ a+b+c = 0. \; \textit{Tinh giá trị biểu thức} \; A = \left(\frac{a-b}{c} + \frac{b-c}{a} + \frac{c-a}{b}\right) \left(\frac{c}{a-b} + \frac{a}{b-c} + \frac{b}{c-a}\right).$$

117 ([Bìn23], 154., p. 27). Chứng minh nếu
$$(a^2 - bc)(b - abc) = (b^2 - ca)(a - abc)$$
 & $abc(a - b) \neq 0$ thì $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = a + b + c$.

$$\textbf{118 ([Bìn23]}, \ 155., \ \text{p. 27}). \ \ \textit{Cho} \ \ a,b,c \in \mathbb{R}, x,y,z \in \mathbb{R}^{\star}, \\ a+b+c=x+y+z=0, \\ \frac{a}{x}+\frac{b}{y}+\frac{c}{z}=0. \ \ \textit{Chứng minh } \\ ax^2+by^2+cz^2=0. \\ \textbf{20} = 0. \ \ \text{Chứng minh } \\ ax^2+by^2+cz^2=0. \\ \textbf{20} = 0. \ \ \text{Chứng minh } \\ ax^2+by^2+cz^2=0. \\ \textbf{20} = 0. \\$$

119 ([Bìn23], 156., p. 27). Cho
$$\frac{xy+1}{y} = \frac{yz+1}{z} = \frac{zx+1}{x}$$
. Chứng minh $x = y = z$ hoặc $x^2y^2z^2 = 1$.

120 ([Bìn23], 157., p. 27). Cho
$$a, b, c \in \mathbb{R}, \frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} = 1$$
. Chứng minh $\frac{a^2}{b+c} + \frac{b^2}{c+a} + \frac{c^2}{a+b} = 0$

121 ([Bìn23], 158., p. 27). Cho
$$a, b, c \in \mathbb{R}, \frac{a}{b-c} + \frac{b}{c-a} + \frac{c}{a-b} = 1$$
. Chứng minh $\frac{a}{(b-c)^2} + \frac{b}{(c-a)^2} + \frac{c}{(a-b)^2} = 0$.

$$\textbf{122} \ ([\underline{\text{Bin23}}], \ 159., \ \text{p. 27}). \ \ \textit{Cho} \ x \in \mathbb{R}^{\star}, x + \frac{1}{x} = a \in \mathbb{R}. \ \ \textit{Tinh biểu thức theo} \ a: (a) \ x^2 + \frac{1}{x^2}. \ \ (b) \ x^3 + \frac{1}{x^3}. \ \ (c) \ x^4 + \frac{1}{x^4}. \ \ (d) \ x^5 + \frac{1}{x^5}.$$

123 ([Bìn23], 160., p. 27). Cho
$$x \in \mathbb{R}^*$$
, $\left(x^2 - \frac{1}{x^2}\right) : \left(x^2 + \frac{1}{x^2}\right) = a \in \mathbb{R}$. Tính biểu thức $A = \left(x^4 - \frac{1}{x^4}\right) : \left(x^4 + \frac{1}{x^4}\right)$ theo a .

124 ([Bìn23], 161., p. 27). Cho
$$x \in \mathbb{R}, x^2 - 4x + 1 = 0$$
. Tính giá trị biểu thức $A = \frac{x^4 + 1}{x^2}$. (b) $B = \frac{x^4 + x^2 + 1}{x^2}$.

125 ([Bìn23], 162., p. 27). Cho
$$a, x \in \mathbb{R}, \frac{x}{x^2 - x + 1} = a$$
. Tính $A = \frac{x^2}{x^4 + x^2 + 1}$ theo a .

$$\textbf{126 ([Bìn23], 163., p. 27).} \ \ \textit{Cho } a,b,c,x \in \mathbb{R}, x = \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2bc}, y = \frac{a^2 - (b-c)^2}{(b+c)^2 - a^2}. \ \ \textit{Tính giá trị biểu thức } A = x + y + xy.$$

127 ([Bìn23], 164., p. 27). (a) Mức sản xuất của 1 xí nghiệp năm 2001 tăng a% so với năm 2000, năm 2002 tăng b% so với năm 2001. Tính mức sản xuất của xí nghiệp đó năm 2002 tăng so với năm 2000. (b) 1 số a tăng m%, sau đó lại giảm đi n%, $a, m, n \in \mathbb{R}, a, m, n > 0$, thì được số b. Tìm liên hệ giữa m, n để a < b.

4 Rational Expression Transformation – Biến Đổi Biểu Thức Hữu Tỷ

$$\textbf{128} \ ([\textbf{Tuy23}], \ \textbf{VD25}, \ \textbf{p. 35}). \ \textit{Cho} \ A = \frac{2}{x} - \left(\frac{x^2}{x^2 - xy} + \frac{x^2 - y^2}{xy} - \frac{y^2}{y^2 - xy}\right) : \frac{x^2 - xy + y^2}{x - y}. \ \textit{(a)} \ \textit{Tim} \ \textbf{DKXD}. \ \textit{(b)} \ \textit{Rút gọn A}.$$
 (c) Tính giá trị của $A \ \textit{với} \ |2x - 1| = 1, |y + 1| = \frac{1}{2}.$

129 ([Tuy23], 166., p. 36). Cho 3 phân thức
$$A = \frac{x^2 + x - 2}{x^2 - 4}$$
, $B = \frac{x^2 - y^2}{x^3 - y^3}$, $C = \frac{x - y}{x^2 + y^2 + 4x - 2y + 5}$. Tìm các giá trị của x, y để: (a) Giá trị mỗi phân thức này được xác định. (b) Giá trị mỗi phân thức này bằng 0 .

130 ([Tuy23], 167., pp. 36–37). (a) Tìm GTLN của phân thức
$$A = \frac{5}{x^2 - 6x + 10}$$
. (b) Tìm GTNN của phân thức $B = \frac{-8}{x^2 - 2x + 5}$. (c) Mở rộng.

131 ([Tuy23], 168., p. 37). Cho biểu thức
$$A = \frac{1}{x+y+z} \cdot \frac{1}{xy+yz+zx} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z}\right) \left(\frac{1}{xy} + \frac{1}{yz} + \frac{1}{zx}\right)$$
. Chứng minh $A > 0$, $\forall x, y, z \in \mathbb{R}^*$.

132 ([Tuy23], 169., p. 37). Cho biểu thức
$$A = \frac{x + \frac{1}{y}}{y + \frac{1}{x}}$$
. (a) Rút gọn A . (b) Tìm $x, y \in \mathbb{Z}, x + y \le 50$ để $A = 8$.

133 ([Tuy23], 170., p. 37). Cho
$$x, y, z \in \mathbb{R}^*, \frac{x-y-z}{x} = \frac{y-z-x}{y} = \frac{z-x-y}{z}$$
. Tinh

$$A = \left(1 + \frac{y}{x}\right)\left(1 + \frac{z}{y}\right)\left(1 + \frac{x}{z}\right).$$

$$\textbf{134 ([Tuy23]}, 171., \text{ p. } 37). \ \ \textit{Cho} \ x, y, z \in \mathbb{R}, x, y, z \neq -1. \ \ \textit{Chứng minh giá trị của biểu thức} \ A = \frac{xy + 2x + 1}{xy + x + y + 1} + \frac{yz + 2y + 1}{yz + y + z + 1} + \frac{zx + 2z + 1}{zx + z + x + 1} \ \ \textit{không phụ thuộc vào, i.e., độc lập với 3 biến } x, y, z.$$

135 ([Tuy23], 172., p. 37). Cho $x, y, z \in \mathbb{R}^*, x + y + z \neq 0$ thỏa:

$$\begin{cases} x = by + cz, \\ y = cz + ax, \\ z = ax + by. \end{cases}$$

Chứng minh đẳng thức $\frac{1}{1+a} + \frac{1}{1+b} + \frac{1}{1+c} = 2$.

136 ([Tuy23], 173., p. 37). Cho
$$\frac{x^n - x^{-n}}{x^n + x^{-n}} = a \in \mathbb{R} \text{ v\'oi } n \in \mathbb{N}^{\star}.$$
 Tính $\frac{x^{2n} - x^{-2n}}{x^{2n} + x^{-2n}}$ theo a .

5 Miscellaneous

$$\textbf{137} \ ([\textbf{Tuy23}], \ \textbf{VD26}, \ \textbf{p. 38}). \ \textit{Cho} \ A = \left(\frac{x^2 + 3x}{x^3 + 3x^2 + 9x + 27} + \frac{3}{x^2 + 9}\right) : \left(\frac{1}{x - 3} - \frac{6x}{x^3 - 3x^2 + 9x - 27}\right). \ (\textit{a}) \ \textit{Rút gọn A. (b)} \\ \textit{Với } x > 0 \ \textit{thì A không nhận các giá trị nào? (c)} \ \textit{Tìm } x \in \mathbb{Z} \ \textit{dể A} \in \mathbb{Z}.$$

138 ([Tuy23], 174., p. 38). Cho biểu thức
$$A = \frac{|x+1| + 2x}{3x^2 - 2x - 1}$$
. (a) Rút gọn A rồi tính giá trị của A với $x = -2, x = \frac{3}{4}$.

139 ([Tuy23], 175., p. 38).
$$Tim\ a, b, c \in \mathbb{R}\ d\vec{e}\ \frac{x^2 + x + 4}{(x+2)^3} = \frac{a}{x+2} + \frac{b}{(x+2)^2} + \frac{c}{(x+2)^2}$$
.

$$\textbf{140} \ \big([\textbf{Tuy22}], \ 186., \ \textbf{p. 51} \big). \ \textit{Cho} \ x, y, z \in \mathbb{R}^{\star}, x \neq y. \ \textit{Tinh: (a)} \ A = \frac{|x|}{x} + \frac{|y|}{y} + \frac{|z|}{z} + \frac{|xyz|}{xyz}. \ \textit{(b)} \ B = \frac{xy}{|xy|} + \frac{x-y}{|x-y|} \left(\frac{x}{|x|} - \frac{y}{|y|} \right).$$

141 ([Tuy23], 176., p. 39). Cho
$$x, y, z \in \mathbb{R}^*$$
 thỏa $x + y + z = xyz$, $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = \sqrt{3}$. Tính $A = \frac{1}{x^2} + \frac{1}{y^2} + \frac{1}{z^2}$.

142 ([Tuy23], 177., p. 39). Cho
$$\frac{x}{y-z} + \frac{y}{z-x} + \frac{z}{x-y} = 0$$
 với $x \neq y, y \neq z, z \neq x$. Tính $A = \frac{x}{(y-z)^2} + \frac{y}{(z-x)^2} + \frac{z}{(x-y)^2}$.

$$\textbf{143} \ ([\textbf{Tuy23}], \ 178., \ \textbf{p. } 39). \ \textit{Cho biểu thức} \ A = \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2ab} + \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2bc} + \frac{c^2 + a^2 - b^2}{2ca}. \ \textit{Chứng minh: (a) Nếu a, b, c là độ dài 3 cạnh 1 tam giác thì } A > 1. \ \textit{(b) Nếu } A = 1 \ \textit{thì 2 trong 3 phân thức dã cho của biểu thức A bằng 1 & phân thức còn lại bằng -1 . }$$

144 ([Tuy23], 179., p. 39). Cho biểu thức
$$A = 1 + \frac{x+3}{x^2+5x+6}$$
: $\left(\frac{8x^2}{4x^3-8x^2} - \frac{3x}{3x^2-12} - \frac{1}{x+2}\right)$. (a) Rút gọn A . (b) Tìm $x \in \mathbb{R}$ để $A = 0, A = 1$. (c) Tìm $x \in \mathbb{R}$ để $A < 0, A > 0$.

145 ([Tuy23], 180., p. 39). Cho biểu thức
$$A = \left(\frac{2x - x^2}{2x^2 + 8} - \frac{2x^2}{x^3 - 2x^2 + 4x - 8}\right) \left(\frac{2}{x^2} + \frac{1 - x}{x}\right)$$
. (a) Rút gọn A . (b) Tìm $x \in \mathbb{Z}$ để $A \in \mathbb{Z}$.

Tài liệu

- [Bìn+21] Vũ Hữu Bình, Trần Hữu Nam, Phạm Thị Bạch Ngọc, and Nguyễn Tam Sơn. *Tài Liệu Chuyên Toán Trung Học Cơ Sở Toán 8. Tập 1: Đại Số*. Nhà Xuất Bản Giáo Dục Việt Nam, 2021, p. 264.
- [Bìn23] Vũ Hữu Bình. Nâng Cao & Phát Triển Toán 8 Tập 1. Nhà Xuất Bản Giáo Dục Việt Nam, 2023, p. 212.
- [Tuy22] Bùi Văn Tuyên. *Bài Tập Nâng Cao & Một Số Chuyên Đề Toán 8*. Tái bản lần thứ 18. Nhà Xuất Bản Giáo Dục Việt Nam, 2022, p. 326.
- [Tuy23] Bùi Văn Tuyên. Bài Tập Nâng Cao & Một Số Chuyên Đề Toán 8. Nhà Xuất Bản Giáo Dục Việt Nam, 2023, p. 188.